

ברכת המזון

לחול: על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון. על ערבים בתוכה, תלינו כנרותינו. כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון. איך נשיר את שיר יי, על אדמת נכר. אם אשכחך ירושלים, תשכח ימיני. תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי, אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי. זכר יי לבני אדום את יום ירושלים, האמרים ערו ערו עד היסוד בה. בת בבל השדודה, אשרי שישלם לך את גמולך שגמלת לנו. אשרי שיאחז ונפץ את עלליך אל הסלע.

לשבת ויום טוב: שיר המעלות, בשוב יי את שיבת ציון, היינו כחלמים. אז ימלא שחוק פינו ולשונו רנה, אז יאמרו בגוים, הגדיל יי לעשות עם אלה. הגדיל יי לעשות עמנו, היינו שמחים. שובה יי את שבינתנו, באפיקים בנגב. הזרעים בדמעה, ברנה יקצרו. הלוד ילך ובכה נשא משך הזרע, בא יבא ברנה נשא אלמותיו.

הנני מוכן ומזמן לקיים מצות עשה של ברכת המזון, שנאמר: ואכלת ושבעת, וברכת את יי אלהיך, על הארץ הטובה אשר נתן לך.

המזמן: רבותי מיר וועלען בענטשען. [רבותי נברך].

המסובין: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם.

המזמן: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם. ברשות מרנו ורפנו ורבותי, נברך (אלהינו) שאכלנו משלו.

המסובין: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו.

המזמן: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו.

ברוך הוא וברוך שמו.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, הן את העולם כולו בטובו בחן
בחסד וברחמים, הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. ובטובו
הגדול תמיד לא חסר לנו, ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד. בעבור שמו
הגדול, כי הוא אל זן ומפרנס לכל ומטיב לכל, ומכין מזון לכל בריותיו
אשר ברא. כאמור: פותח את ידה, ומשביע לכל חי רצון. ברוך אתה יי,
הן את הכל:

נודה לך, יי אלהינו, על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה,
ועל שהוצאתנו, יי אלהינו, מארץ מצרים, ופדיתנו מבית עבדים, ועל
בריתך שחתמת בבשרנו, ועל תורתך שלמדתנו, ועל חקיקה שהודעתנו,
ועל חיים חן וחסד שחוננתנו, ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס
אותנו תמיד, בכל יום ובכל עת ובכל שעה.

(לחנכה ופורים:

ועל הנסים, ועל הפרקו, ועל הגבורות, ועל התשועות, ועל הנפלאות,
ועל הנחמות, ועל המלחמות, שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן
הזה.

לחנכה:

בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול, חשמונאי ובניו, כשעמדה מלכות יון
הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך,
ואתה ברחמיה הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבת את ריבם, ונתת
את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד
מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי
תורתך. ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית
תשועה גדולה ופרקו כהיום הזה. ואחר כן באו בניך לדביר ביתך, ופנו
את היכלך, וטהרו את מקדשך, והדליקו נרות בחצרות קדשך, וקבעו

שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנֻכַּה אֵלֶינוּ, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

לְפוּרִים:

בִּימֵי מְרֻדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשׁוֹן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עָלֵיהֶם הַמֶּן הַרְשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגׁוֹ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים, מִנְּעַר וְעַד זָקוֹן, טָף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בְּשִׁלוּשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אָדָר, וְשִׁלְלָם לְבוּז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הִפְרַתְּ אֶת עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, וְהִשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֵאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ.)

וְעַל הַכֹּל, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יִתְבַּרְךָ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כִּפְתּוּב, וְאַכְלַתְּ וּשְׁבַעְתְּ, וּבִרְכַתְּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמַּזוֹן.

רַחֵם נָא, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדְךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחְךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ, רַעֲנוּ, זִוְנְנוּ, פְּרַנְסְנוּ, וְכַלְכְּלְנוּ, וְהַרְוִיחְנוּ, וְהַרְוּחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ, וְנָא אֵל תִּצְרִיכְנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, לֹא לַיָּדִי מִתְּנַת בְּשׂוֹר וְדָם, וְלֹא לַיָּדִי הַלְוָאָתָם, כִּי אִם לַיָּדֶךָ הַמְּלָאָה, הַפְּתוּחָה, הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחָבָה, שֶׁלֹּא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִכָּלָם לְעוֹלָם וָעֶד.

לשבת רְצֵה וְהַחֲלִיצְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשְּׁבִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ הַזֶּה. כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ, לְשִׁבְתָּ בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רְצוֹנְךָ, וּבְרְצוֹנְךָ הִנִּיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁלֹּא תִהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה בְּיוֹם מְנוּחָתָנוּ. וְהִרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנַחֲמַת צִיּוֹן עִירְךָ, וּבְבָנֵינוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשְׁךָ, כִּי אַתָּה הוּא בְּעַל הַיְּשׁוּעוֹת וּבְעַל הַנְּחָמוֹת.

בר"ח ויו"ט וחול המועד וראש השנה אֱלֹהֵינוּ ואלהי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וְיַגִּיעַ, וְיִרְאֶה, וְיִרְצֶה, וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד, וְיִזְכֹּר זְכוּרֵינוּ וּפְקֻדוֹתֵינוּ, וְזָכוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזָכוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ, וְזָכוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשֶׁךָ, וְזָכוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ, לְפִלִיטָה, לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם רֵאשִׁי הַחֹדֶשׁ | חַג הַמִּצּוֹת | חַג הַשְּׁבִעוֹת | חַג הַסִּכּוֹת | שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג | הַזְּכוּן

הַזֶּה. זְכוּרֵנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָנוּ בּוֹ לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלֹךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

וּבִנְהַ יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדוֹשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה בְּרַחֲמָיו יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְלֹךְ הָעוֹלָם, הָאֵל, אָבִינוּ, מְלַכְנוּ, אֲדִירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, יוֹצֵרֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמְּלֹךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל, שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא הַטִּיב, הוּא מְטִיב, הוּא יֵיטִיב לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ, הוּא גּוֹמְלָנוּ, הוּא יְגַמְלָנוּ לְעַד, לְחַן וּלְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים וּלְרַחוּם הַצֶּלֶה וְהַצֹּלֵחַ, בְּרַכָּה וְיְשׁוּעָה, נְחֻמָּה, פְּרִנְסָה וְכִלְכִּלָּה, וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב, וּמְכַל טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחֲסֵרֵנוּ.

הַרְחֵמוּ, הוּא יְמַלּוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

הַרְחֵמוּ, הוּא יַתְּבַרְךָ בְּשִׂמְחָה וּבְאַרְצֵךְ.

הַרְחֵמוּ, הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וְיִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וְיִתְהַדָּר בְּנוֹ לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

הַרְחֵמוּ, הוּא יְפָרְנֵסֵנוּ בְּכָבוֹד.

הַרְחֵמוּ, הוּא יִשְׁבּוֹר עָלֵנוּ מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ.

הַרְחֵמוּ, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרַכָּה מְרֻבָּה בְּבֵית הַזֶּה, וְעַל שְׁלַחוֹ זֶה שְׂאֵבְלֵנוּ

עָלֵינוּ.

הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב, וַיְבַשֵּׁר לָנוּ
בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת.

הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יְבָרֵךְ אֶת (אָבִי מוֹרִי) בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה, וְאֶת (אִמִּי מוֹרְתִי)
בְּעַלֵּת הַבַּיִת הַזֶּה, אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זַרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם,

הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יְבָרֵךְ אוֹתִי (וְאָבִי \ וְאִמִּי \ וְאִשְׁתִּי וְזַרְעִי \ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר
לִי)

אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ, אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
בְּכָל, מְכַל, כָּל, כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּבִרְכָה שְׁלֵמָה, וְנֹאמֵר אָמֵן.

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ זְכוֹת, שֶׁתִּהְיֶה לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם, וְנִשְׂא
בְּרָכָה מֵאֵת יי, וְצַדִּיקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא חַן וְשִׂכָּל טוֹב בְּעֵינֵי
אֱלֹהִים וְאָדָם.

לשבת הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שְׂפָלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לַחַיִּי הָעוֹלָמִים.
לר"ח הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יַחְדָּשׁ עֲלֵינוּ אֶת הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
ליום טוב הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שְׂפָלוֹ טוֹב.
לר"ה הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יַחְדָּשׁ עֲלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
לסוכות הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יִקַּם לָנוּ אֶת סִכַּת דָּוִד הַנוֹפֶלֶת.

הַרְחֵמֵנוּ, הוּא יִזְכְּנוּ לִימֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא.
בחול מְגִדִּיל (**בשבת** ור"ח ויו"ט **וחול המועד** וראש **השנה** מְגִדִּיל)
יְשׁוּעוֹת מִלְכוּ, וְעֲשֵׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדָוִד וְלִזְרַעוֹ עַד עוֹלָם. עֲשֵׂה שְׁלוֹם
בְּמָרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשׁוֹ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ, וְדוֹרְשֵׁי
יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. פּוֹתַח אֶת יַדָּהּ,
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן. בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּינֵינוּ, וְהָיָה יְיָ מִבְּטַחוֹ. נַעַר
הָיִיתִי גַם זָקֵנְתִי, וְלֹא רָאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב, וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לֶחֶם. יְיָ עֵז לְעַמּוֹ
יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.